

Memo

Aan : De leden van de raad
 Van : Burgemeester en Wethouders
 Datum : 24 juni 2025
 Onderwerp : Gemeentefonds meicirculaire 2025

Inleiding

De meicirculaire van het rijk is ontvangen. De meicirculaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkering. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron voor gemeenten. In dit memo ontvangt u informatie over de inhoud van deze circulaire en de betekenis voor Meppel. In het kort geeft de meicirculaire financiële verbeteringen ten opzichte van de bestuursrapportage (berap) en de perspectiefnota (PPN). Tegelijk is enige nuancering op zijn plaats. Want voor een deel van de extra inkomsten geldt dat deze waarschijnlijk ook leiden tot extra uitgaven of lagere inkomsten.

Voorschot op meicirculaire 2025

De ontvangst van de meicirculaire leidt tot een actualisatie van de raming van het gemeentefonds zoals weergegeven in de berap voor het lopende jaar en de PPN voor de komende vier jaren. In beide documenten is al een voorschot genomen op deze circulaire. Voor 2025 gingen we voor het gemeentefonds uit van een positieve bijstelling van € 1,4 miljoen. Voor 2026 is € 6,5 miljoen extra opgenomen aflopend naar € 5,9 miljoen voor 2027 en respectievelijk € 3,8 en € 3,9 miljoen voor de jaren 2028 en 2029.

Naast de compensatie voor lonen en prijzen zijn de mutaties uit de berap en de PPN gebaseerd op de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk. De belangrijkste financiële mutatie uit deze Voorjaarsnota zijn de extra middelen voor jeugd op basis van de deskundigencommissie Van Ark.

Financiële verschillen meicirculaire 2025 versus berap 2025 en PPN 2026-2029.

De uitkomsten van de meicirculaire laten voor alle jaren een positief verschil zien ten opzichte van de berap en de perspectiefnota

In onderstaande tabel wordt een vergelijking getrokken tussen de ramingen uit de bestuursrapportage 2025 en de perspectiefnota 2026-2029 én de uitkomsten van de meicirculaire 2025.

Omschrijving (bedragen x 1.000)	plus = voordeel	2025	2026	2027	2028	2029
Bestuursrapportage 2025 en Perspectiefnota 2026-2029						
Algemene uitkering en overige uitkeringen		89.965	85.000	85.400	85.800	86.666
Mutaties berap 2025 en PPN 2026-2029 (incl. sept.- en deccirc. 2024)		2.542	8.318	6.880	4.300	3.670
Totaal gemeentefonds: bestuursrapportage en perspectiefnota		92.507	93.318	92.280	90.100	90.336
Mei-circulaire 2025						
Algemene uitkering en overige uitkeringen		94.100	95.900	94.716	91.963	92.356
Verwacht effect landelijke herijking gemeentefonds				-516	-863	-1.156
Totaal gemeentefonds: op basis van meicirculaire 2025		94.100	95.900	94.200	91.100	91.200
Mei-circulaire 2025 versus bestuursrapportage en perspectiefnota						
Algemene uitkering en overige uitkeringen		1.593	2.582	1.920	1.000	864
Verschil mei-circ.2025 met bestuursrapportage en perspectiefnota		1.593	2.582	1.920	1.000	864

2025

Het positieve verschil voor 2025 van € 1.593.000 is voornamelijk te vinden in een structurele compensatie voor lonen en prijzen binnen de Participatie (Wsw), een impulsbudget voor versterking infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven en een incidentele compensatie voor uitvoeringskosten Omgevingswet.

2026

Voor het komend jaar betreft het positieve verschil van € 2.582.000 voornamelijk een hogere participatie-uitkering (zie ook 2025) en actualisatie van de maatstafgegevens. Ook uitstel van de invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage Wmo leidt tot een gunstig verschil. De geplande uitname uit het gemeentefonds in 2026 is door het uitstel teruggedraaid en gaat pas in vanaf 2027. In de PPN is dit nadeel budgetneutraal opgenomen omdat de gemeentelijke inkomst ook vervalt voor 2026.

2027 en latere jaren

Het positief verschil voor deze jaren betreft eveneens een hogere participatie-uitkering en actualisatie van de maatstafgegevens. Een negatief effect vanaf 2028 is de uitname uit het gemeentefonds in verband met de invoering van een eigen bijdrage voor de jeugdzorg. In de PPN is dit nadeel budgetneutraal opgenomen omdat tegenover de uitname uit het gemeentefonds een gemeentelijke inkomst staat vanaf 2028.

Nuancering en conclusie:

Tegenover de stijging van de gemeentefondsuitkering staan wellicht nog extra kosten of lagere inkomsten ten opzichte van de PPN voor 2026-2029. Dit als gevolg van bijvoorbeeld het vervallen van de eigen bijdrage voor de WMO.

Indicatief komen we na de ontvangst van de meicirculaire 2025 voor de berap en de PPN 2026-2029 op de volgende saldi:

Omschrijving (bedragen x 1.000)	plus = voordeel	2025	2026	2027	2028	2029
Gepresenteerde eindstand berap en PPN		6.424	2.501	639	-1.119	520
Financiële uitkomsten meicirculaire 2025		1.593	2.582	1.920	1.000	864
Terugdraaien eigen bijdrage WMO en overige verwachte kosten			-600	-150	-150	-150
Indicatie geraamde saldi na meicirculaire 2025		8.017	4.483	2.409	-269	1.234

De uitkomsten van deze meicirculaire nemen we mee in de financiële tussenrapportage 2025 en de programmabegroting 2026-2029 die beiden in het najaar verschijnen.